2026/584

17.3.2026.

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2026/584

od 16. ožujka 2026.

o potpori izgradnji afričkih kapaciteta za Afriku bez mina

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 28. stavak 1. i članak 31. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

(1) Unija bi trebala raditi na postizanju visoke razine suradnje u svim područjima međunarodnih odnosa kako bi očuvala mir, spriječila sukobe i ojačala međunarodnu sigurnost u skladu s ciljevima i načelima Povelje Ujedinjenih naroda.

(2) Konvencija o zabrani uporabe, stvaranja zaliha, proizvodnje i prijenosa protupješačkih mina i o njihovu uništenju („Konvencija”) stupila je na snagu 1. ožujka 1999. i čini središnji međunarodni okvir za okončanje patnji i žrtava uzrokovanih protupješačkim minama.

(3) Europsko vijeće donijelo je 15. prosinca 2016. Globalnu strategiju za vanjsku i sigurnosnu politiku Europske unije, a potpora Unije provedbi Konvencije doprinijela bi većoj sigurnosti ljudi predviđenoj u toj strategiji.

(4) Vijeće 10. prosinca 2019. usvojilo je zaključke naslovljene „Izgradnja održive Europe do 2030. – dosadašnji napredak i sljedeći koraci” za potporu provedbi Programa održivog razvoja do 2030., koji su donijeli Ujedinjeni narodi, te njegovih ciljeva održivog razvoja. Osim toga, Unija dosljedno podupire univerzalizaciju i provedbu Konvencije nizom odluka Vijeća, uključujući odluke (ZVSP) 2017/1428 ([1]), (ZVSP) 2020/905 ([2]), (ZVSP) 2021/257 ([3]) i (ZVSP) 2025/781 ([4]).

(5) Vijeće je 27. svibnja 2024. usvojilo Zaključke o stajalištu EU-a o jačanju zabrane protupješačkih mina s obzirom na Petu revizijsku konferenciju Konvencije.

(6) Na Petoj revizijskoj konferenciji Konvencije održanoj 2024. u Angkoru (Siem Reap, Kambodža) države stranke Konvencije donijele su Akcijski plan iz Angkora (Siem Reap) za razdoblje 2025. – 2029., koji sadržava plan za provedbu i univerzalizaciju Konvencije na temelju postignuća prethodnih akcijskih planova.

(7) Vijeće je 14. travnja 2025. donijelo Odluku (ZVSP) 2025/781 o potpori Akcijskom planu iz Angkora (Siem Reap) za razdoblje 2025. – 2029.,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

([1]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2017/1428 od 4. kolovoza 2017. u potpori provedbi Akcijskog plana iz Maputa za provedbu Konvencije iz 1997. o zabrani uporabe, stvaranja zaliha, proizvodnje i prijenosa protupješačkih mina i o njihovu uništenju (SL L 204, 5.8.2017., str. 101., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2017/1428/oj).

([2]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2020/905 od 29. lipnja 2020. o izmjeni Odluke (ZVSP) 2017/1428 u potpori provedbi Akcijskog plana iz Maputa za provedbu Konvencije iz 1997. o zabrani uporabe, stvaranja zaliha, proizvodnje i prijenosa protupješačkih mina i o njihovu uništenju (SL L 207, 30.6.2020., str. 35., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/905/oj).

([3]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2021/257 od 18. veljače 2021. u potpori akcijskom planu iz Osla za provedbu Konvencije iz 1997. o zabrani uporabe, stvaranja zaliha, proizvodnje i prijenosa protupješačkih mina i o njihovu uništenju (SL L 58, 19.2.2021., str. 41., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/257/oj).

([4]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2025/781 od 14. travnja 2025. u potpori provedbi Akcijskog plana iz Maputa za provedbu Konvencije iz 1997. o zabrani uporabe, stvaranja zaliha, proizvodnje i prijenosa protupješačkih mina i o njihovu uništenju (SL L, 2025/781, 15.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/781/oj).

Članak 1.

1. Unija podupire države stranke Konvencije o zabrani uporabe, stvaranja zaliha, proizvodnje i prijenosa protupješačkih mina i o njihovu uništenju („Konvencija”) u Africi koje su pogođene problemom mina u jačanju nacionalnih kapaciteta za razminiranje i ispunjavanju njihovih obveza iz članka 5. Konvencije, uz istodobno ispunjavanje ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda. Unija provodi tu potporu operativnim djelovanjem.

2. Cilj operativnog djelovanja Unije iz stavka 1. jest pružiti doprinos sigurnosti ljudi podupiranjem provedbe Konvencije, u skladu s ciljevima Akcijskog plana iz Angkora (Siem Reap) za razdoblje 2025. – 2029. i Europske sigurnosne strategije.

3. Detaljan opis operativnog djelovanja iz stavka 1. ovog članka naveden je u Prilogu.

Članak 2.

Kako bi se postigao cilj operativnog djelovanja Unije iz članka 1. stavka 2., Unija podupire sljedeće specifične ciljeve:

(a) jačanje napora država stranaka Konvencije u Africi za ispunjavanje njihovih obveza razminiranja iz članka 5. Konvencije izgradnjom kapaciteta;

(b) promicanje razmjene znanja i stručnog znanja povezanih s provedbom članka 5. Konvencije;

(c) pokazivanje predanosti Unije i njezinih država članica ciljevima Konvencije i osiguravanje odgovarajuće vidljivosti te predanosti.

Članak 3.

1. Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku („Visoki predstavnik”) odgovoran je za provedbu ove Odluke.

2. Tehnička provedba projekata povezanih sa specifičnim ciljevima utvrđenima u članku 2. povjerava se Institutu Ujedinjenih naroda za istraživanje razoružanja (UNIDIR) u partnerstvu sa Savjetodavnom skupinom za mine.

3. UNIDIR provodi projekte povezane sa specifičnim ciljevima iz članka 2. u okviru odgovornosti Visokog predstavnika. U tu svrhu Visoki predstavnik sklapa potrebne aranžmane s UNIDIR-om.

Članak 4.

1. Financijski referentni iznos za provedbu operativnog djelovanja iz članka 1. iznosi 3 000 000,36 EUR.

2. Rashodima koji se financiraju iznosom utvrđenim u stavku 1. upravlja se u skladu s pravilima i postupcima koji se primjenjuju na opći proračun Unije.

3. Komisija nadzire pravilno upravljanje rashodima koji se financiraju iznosom iz stavka 2. U tu svrhu sklapa potreban sporazum s UNIDIR-om. U tom sporazumu utvrđuje se da UNIDIR mora osigurati identitet i vidljivost doprinosa Unije koji su razmjerni veličini tog doprinosa.

4. Komisija nastoji sklopiti sporazum iz stavka 3. čim prije nakon stupanja na snagu ove Odluke. Komisija obavješćuje Vijeće o svakoj poteškoći u tom procesu te o datumu sklapanja tog sporazuma.

5. UNIDIR provodi operativnog djelovanje iz članka 1. u skladu s Odlukom o jačanju financijskog upravljanja i transparentnosti u okviru Odjela za potporu provedbi, donesenom na Četrnaestom sastanku država stranaka Konvencije održanom 2015. UNIDIR pruža odnosno dostavlja, među ostalim, izvješćivanje, opisna i tromjesečna izvješća, kao i logički okvir i matricu aktivnosti kako je navedeno u Prilogu.

Članak 5.

1. Visoki predstavnik izvješćuje Vijeće o provedbi ove Odluke na temelju redovitih izvješća koja izrađuje UNIDIR. Ta su izvješća temelj za evaluaciju koju provodi Vijeće.

2. Komisija Vijeću dostavlja informacije o financijskim aspektima provedbe ove Odluke.

Članak 6.

1. Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

2. Ova Odluka prestaje važiti 36 mjeseci nakon datuma sklapanja sporazuma iz članka 4. stavka 3. ili šest mjeseci nakon datuma njezina stupanja sna snagu ako se u tom razdoblju ne sklopi takav sporazum.

Sastavljeno u Bruxellesu 16. ožujka 2026.

Za Vijeće

Predsjednica

K. KALLAS

PRILOG

PROJEKTNI DOKUMENT

Rad na Africi bez mina: izgradnja afričkih kapaciteta za uklanjanje prijetnji miru, sigurnosti i razvoju koje predstavljaju protupješačke mine

Kontekst i obrazloženje

Međunarodna zajednica osigurala je milijarde dolara kao odgovor na zahtjeve za međunarodnu suradnju i pomoć kako bi poduprla države u ispunjavanju njihovih obveza iz Konvencije o zabrani protupješačkih mina (APMBC). Ta je potpora omogućila čišćenje velikih područja pogođenih minama i uništavanje velikih količina protupješačkih mina u nestabilnim okruženjima s lošom infrastrukturom koja su pogođena sukobima. Tim su naporima uklonjene prijetnje dobrobiti civila, smanjen broj ljudskih žrtava i postavljeni temelji za mir, sigurnost i održivi razvoj.

Unatoč svim naporima na globalnoj razini, trideset i tri države stranke APMBC-a nisu dovršile svoje obveze iz članka 5. Uoči Pete revizijske konferencije država stranaka ključni dionici napomenuli su da potrebe mnogih država stranaka koje su podnijele zahtjeve za produljenje roka iz članka 5. za dovršetak uništenja protupješačkih mina u vlastitim zemljama nisu ispunjene ([1]). Razumljivo je da većina bilateralnih državnih donatora usmjerava svoje napore na države stranke s najozbiljnijim rizicima i ljudskom patnjom uzrokovanom tim oružjem. Mnoge druge države stranke imaju relativno niske ili srednje razine kontaminacije i imale su poteškoća s osiguravanjem dostatnih nacionalnih ili međunarodnih financijskih sredstava za provođenje izviđanja i čišćenja mina. U takvim slučajevima Akcijski plan iz Angkora (SRAAP) za razdoblje 2025. – 2029. uključuje odredbu o „provjeri izvedivosti uspostave dobrovoljnog uzajamnog fonda za potporu pogođenim državama strankama koje se bore s osiguravanjem međunarodne pomoći za svoje pravne i vremenski ograničene obveze iz članka 5. Konvencije” ([2]).

Šesnaest od trideset i tri države stranke s neispunjenim obvezama iz članka 5. su iz Afrike ([3]). Devet afričkih zemalja dostavilo je detaljne i izračunane višegodišnje planove rada kako bi ispunile svoje obveze iz članka 5. ([4]). Pet država članica primilo je najmanje iznose sredstava za razminiranje u razdoblju 2019. – 2023. (Čad, Etiopija, Mauritanija, Niger i Senegal), a jedna država članica (Gvineja Bisau) od 2018. nije primila financijska sredstva ili su ona bila minimalna. Neke od tih država blizu su dovršetka. Na primjer, Gvineji Bisau navodno je potrebno nešto više od 7,5 milijuna USD za ispunjavanje obveza iz članka 5., Mauritaniji 3,7 milijuna USD, a Senegalu 8,9 milijuna USD ([5]).

Predloženim djelovanjem nastoji se omogućiti afričkim državama strankama da ispune svoje obveze iz članka 5. i pokažu da se razminiranjem i dalje spašavaju životi i omogućuje održivi razvoj. Afrika je stoga kontinent na kojem se EU i njegove države članice mogu usredotočiti na potporu inovativnim pristupima „kako bi pomogli našim partnerima u postizanju našeg zajedničkog cilja, svijeta bez mina” ([6]). Ciljevi ovog djelovanja blisko su usklađeni s mandatom koji je Institut UN-a za istraživanje razoružanja (UNIDIR) dobio od država članica ([7]) kao i s istraživačkom strategijom Programa UNIDIR-a za konvencionalno oružje i streljivo (CAAP). UNIDIR-ov CAAP provodit će tu mjeru u bliskoj suradnji s odjelom za potporu provedbi APMBC-a (APMBC-ISU) i u suradnji sa Savjetodavnom skupinom za rudarstvo (MAG) i drugim relevantnim dionicima.

([1]) Vidjeti, na primjer, Konvenciju o zabrani protupješačkih mina – postupak zahtjeva za produljenje, Izvješće Odbora za provedbu članka 5., 2023., 21MSP-Committee-Art5-Extension-Request-Process.pdf.

([2]) Akcijski plan Angkor (Siem Reap) za razdoblje 2025. – 2029., APLC/CONF/2024/15, točka 14., str. 18., 5RC-Final-Report-en.pdf.

([3]) Te države stranke uključuju Angolu, Burkinu Faso, Čad, Demokratsku Republiku Kongo, Eritreju, Etiopiju, Gvineju Bisau, Južni Sudan, Mali, Mauritaniju, Niger, Nigeriju, Senegal, Somaliju, Sudan i Zimbabve.

([4]) Status provedbe Konvencije u državama strankama s neispunjenim obvezama, Peta revizijska konferencija, APLC/CONF/2024/12, 13. studenoga 2024., APLC/CONF/2024/1.

([5]) *Landmine Monitor 2024*, Međunarodna kampanja za zabranu protupješačkih mina, Ženeva: ICBL-CMC, Nov. 2024, Landmine-Monitor-2024-Final-Web.pdf; i *Landmine Monitor*, Ženeva: ICBL-CMC, prosinac 2025., Landmine-Monitor-2025-Final-Online.pdf.

([6]) Konvencija o zabrani protupješačkih mina, Peta revizijska konferencija, Siem Reap, 25. – 29. studenoga 2024., Izjava EU-a o međunarodnoj suradnji i pomoći, 5RC-8ei-Coop-zz-org-European-Union.pdf.

([7]) Vidjeti mandat UNIDIR-a: https://unidir.org/unidir-statute/. Vidjeti i aktivnosti i operacije UNIDIR-a, Prvi odbor Opće skupštine UN-a, Rezolucija A/C.1/79/L.66, 17. listopada 2024. Vidjeti i *Work of the Advisory Board on Disarmament Matters and UNIDIR's Board of Trustees*, izvješće glavnog tajnika UN-a, A/80/240, 23. srpnja 2025., https://unidir.org/wp-content/uploads/2025/08/UNIDIR-2025-ABDM-Report.pdf.

1. **Ciljevi**

Opći cilj i dva odgovarajuća i povezana cilja ove inicijative i djelovanja, koji su, kako je navedeno, blisko usklađeni s mandatom UNIDIR-a, jesu sljedeći:

Opći cilj: poduprijeti pet afričkih država koje primaju najmanju razinu međunarodne suradnje i pomoći kako bi ispunile svoje obveze iz članka 5. Konvencije o zabrani protupješačkih mina (APMBC).

Cilj 1. Izgraditi nacionalne kapacitete u najviše pet afričkih država kako bi ispunile svoje obveze iz članka 5. APMBC-a.

Cilj 2. Promicati i podupirati razmjenu znanja i iskustava o izgradnji afričkih nacionalnih kapaciteta za provedbu obveza APMBC-a.

2. **Pristup: rezultati, korisnici i aktivnosti**

Kako bi se postigla ta dva povezana cilja, predloženo djelovanje sadržava dva radna paketa (tj. aktivnosti, ostvarenja, očekivane rezultate/ishode). To je djelovanje prvenstveno usmjereno na izgradnju i jačanje nacionalnih kapaciteta u najviše pet afričkih država kako bi ispunile svoje obveze iz članka 5. APMBC-a (cilj br. 1) i postale zemlje „bez mina”. Sustavno dokumentiranje iskustava i utvrđivanje izazova, učinkovitih mjera, prakse i stečenih iskustava stvara vrijedno i korisno znanje. Drugim ciljem osigurava se da se to znanje dijeli, promiče i razmjenjuje u korist drugih država stranaka APMBC-a i država članica, kao i međunarodne zajednice u cjelini.

2.1. *Izgraditi nacionalne kapacitete u najviše pet afričkih država kako bi ispunile svoje obveze iz članka 5. APMBC-a.*

UNIDIR će nadgledati pružanje rodno osjetljive nacionalne pomoći za izgradnju kapaciteta u najviše pet afričkih država stranaka koje su:

— navele da su blizu ispunjavanja svojih obveza iz članka 5., i

— za koje su odlukama Sastanka država stranaka odobrena produljenja.

UNIDIR će blisko surađivati s APMBC-ISU-om i delegacijama EU-a u partnerskim afričkim zemljama kako bi se izgradili afrički nacionalni kapaciteti. S obzirom na ciljane države korisnice i vrste aktivnosti predviđene u njihovim zahtjevima i planovima za produljenje, UNIDIR će surađivati sa strateškim nevladinim operatorom za razminiranje koji već ima ili je nedavno imao aktivnosti i prisutnost u ciljanim zemljama: Savjetodavnom skupinom za mine. Time će se osigurati brz početak izgradnje kapaciteta za aktivnosti pregleda i razminiranja, bez potrebe za upotrebom ograničenih resursa kako bi se uspostavila nova prisutnost u zemlji. Naglasak je na tome da se partnerskim zemljama omogući da preuzmu punu nacionalnu odgovornost za napore koje ulažu u ispunjavanje svojih obveza iz članka 5. na održiv način.

2.1.1. Rezultati

— Najviše **dvije afričke države ispunjavaju svoje obveze iz članka 5. APMBC-a** i podnose dobrovoljnu izjavu o završetku razminiranja uz potporu ovog djelovanja.

— **Tri preostale afričke države napreduju u ispunjavanju obveza APMBC-a iz članka 5.**

— Relevantne informacije pružat će se u **godišnjim izvješćima APMBC-a u skladu s člankom 7.** i u njihovim **zahtjevima za produljenje** upućenima Odboru za članak 5.

Napredak će se razlikovati od države do države, na što će utjecati sigurnosne situacije (npr. pristup kontaminiranim područjima), odgovornost i dodatna pomoć koju pružaju druge države. Može uključivati mogućnost da jedna ili više afričkih država stranaka APMBC-a izjavi da su ispunile obveze iz članka 5., dok druge mogu osloboditi zemljište i proglasiti pokrajine ili područja „bez mina”, ispuniti druge privremene ciljeve utvrđene u produljenjima iz članka 5. ([8]) i nacionalnim planovima te imati vjerodostojne, utvrđene puteve prema dovršetku ([9]). Sve države korisnice djelovanja ojačat će nacionalne kapacitete za održivo upravljanje preostalim obvezama iz članka 5.

2.1.2. Korisnici i ciljevi

Primarni korisnici i ciljane države su pet afričkih država koje su dostavile detaljne i izračunate višegodišnje planove rada u zahtjevima za produljenje kako bi ispunile svoje obveze iz članka 5. APMBC-a, ali koje su primile nisku razinu međunarodne pomoći: **Gvineja Bisau, Mauritanija, Senegal, Južni Sudan i Zimbabve.** Krajem listopada 2025. UNIDIR se obratio tim potencijalnim državama korisnicama kako bi ih obavijestio i zatražio iskaz interesa za to predloženo djelovanje ([10]). Do kraja prosinca 2025. Institut je zaprimio pet pozitivnih odgovora ([11]). Krajnji su korisnici ljudi, zajednice i pojedinci, uključujući žene, muškarce, djevojčice i dječake, koji trpe izravne i neizravne, negativne i rodno uvjetovane posljedice protupješačkih mina u tim zemljama.

Napomena: druge afričke države stranke APMBC-a mogle bi se dodati na popis korisnika i ciljeva, ovisno o potrebama i dostupnim resursima. UNIDIR se, u koordinaciji s ESVD-om EU-a, može obratiti drugim donatorima kako bi proširio geografsko područje djelovanja.

2.1.3. Aktivnosti i ostvarenja

Djelovanjem se predviđa niz „temeljnih” aktivnosti za izgradnju nacionalnih kapaciteta u svim ciljnim državama i državama korisnicama te kako bi im se omogućilo da ispune svoje obveze iz članka 5. APMBC-a i popis (neobveznih) aktivnosti i potpore, ovisno o prioritetima korisnika i dostupnim resursima.

„Temeljne” aktivnosti i odgovarajuća ostvarenja uključuju:

— organiziranje **sastanka** na nacionalnoj razini, u koordinaciji s APMBC-ISU-om, kako bi se proveo **zajednički pregled** zahtjeva za produljenje i nacionalnog plana, utvrdili ključni prioriteti i istražilo bi li „dijalog o individualnom pristupu” mogao biti koristan,

— uvođenje alata za **određivanje prioriteta** kako bi se ostvarili **rezultati** pod nacionalnom odgovornošću na kojima će se temeljiti pojedinačni pristup i/ili zahtjevi za međunarodnu pomoć, i

— sudjelovanje u pripremi **godišnjih izvješća iz članka 7.** i pružanje informacija o razminiranju (godišnja ažuriranja o članku 5.), u suradnji s APMBC-ISU-om.

UNIDIR će u suradnji sa svojim operativnim partnerom za provedbu razminiranja MAG-om, u koordinaciji s APMBC-ISU-om i u suradnji s lokalnom delegacijom EU-a, organizirati početni zajednički sastanak unutar zemlje s nacionalnim tijelom za razminiranje radi potpore svakoj državi korisnici. Na tom sastanku unutar zemlje preispitat će se zahtjev za produljenje iz članka 5. i akcijski plan, upotrijebiti alat UNIDIR-a za određivanje prioriteta kako bi se utvrdili ključni prioriteti i njihov redoslijed te istražilo bi li dijalog nacionalnih dionika na državnoj razini mogao pomoći u postizanju napretka. Ključni ishod tog sastanka i upotrebe alata UNIDIR-a jest određivanje prioriteta i redoslijed prioritetnih aktivnosti kao dio puta prema dovršetku članka 5. Može pomoći u oblikovanju nacionalnog dijaloga s dionicima i, prema potrebi, drugih zahtjeva za međunarodnu pomoć.

([8]) Vidjeti https://www.apminebanconvention.org/en/implementation/article-5/extension-requests.

([9]) Vidjeti, na primjer, *Pathways to Completion: Achieving A Common Goal Through Article 5 in Context*, Savjetodavna skupina za mine (MAG), 2024., https://maginternational.org/media/filer_public/9c/d1/9cd17054-fb51-461b-ba81-16d962828267/pathways_to_-completion-4.pdf.

([10]) Nakon sastanka EU-a i CONOP-a održanog 15. listopada 2025. te na prijedlog i preporuku Službe EU-a za vanjsko djelovanje UNIDIR je krajem listopada 2025. poslao službene dopise.

([11]) Službena pisma odgovora i komunikacije dostavljeni su Službi EU-a za vanjsko djelovanje. UNIDIR je kontaktirao i još jednu, šestu zemlju u slučaju da jedna od pet primarnih ciljanih država ne želi imati koristi od tog djelovanja.

Informacije dobivene na tim početnim sastancima za zajedničko preispitivanje i one dobivene upotrebom alata za određivanje prioriteta također će poslužiti kao temelj za istraživanja i proizvode koji će se objaviti u okviru ovog djelovanja, čime će se povećati znanje i svijest među ciljnom publikom (vidjeti točku 2.2.3.).

„Popis" aktivnosti prilagođenih kontekstu, uključujući:

— **preglede** (tj. netehnički i tehnički pregledi, NTS i TS), uključujući analizu i pojašnjenje „sumnjivih" i „potvrđenih" opasnih područja,

— **razminiranje miniranih područja** primjenom odgovarajućih metodologija (npr. ručne, mehaničke ili mješovite metodologije) i izvješćivanje o napretku,

— aktivnosti izgradnje kapaciteta za nacionalna tijela u:

  — **upravljanju informacijama,**

  — **reviziji** i **ažuriranju nacionalnih normi**, ako je to relevantno ili potrebno, i

  — **edukaciji o riziku od eksplozivnih sredstava** i povezivanje sa zajednicom, ako je to relevantno.

Sve operativne aktivnosti specifične za kontekst provodit će se, pratiti i evaluirati u skladu s međunarodnim standardima razminiranja (IMAS) koje je potvrdio UN.

UNIDIR-ov alat za određivanje prioriteta upotrebljavat će se za utvrđivanje aktivnosti specifičnih za kontekst koje treba provesti u okviru ovog djelovanja, uzimajući u obzir:

— zahtjeve za produljenje članka 5. i odluke sa sastanka država stranaka,

— prioritete utvrđene u detaljnim i izračunanim nacionalnim akcijskim planovima,

— razinu i stupanj nacionalne odgovornosti koju je pokazala ciljna država,

— dostupne resurse,

— procjenu svake moguće druge pomoći koju je država primila ili planira primiti (od strane drugih donatora), i

— vjerojatnost da će se aktivnostima koje se podupiru tim djelovanjem postići rezultati/uspješni ishodi.

U svakom slučaju, aktivnosti će se temeljiti na kontekstu i mogu se proširiti ili smanjiti kako bi bile usklađene s resursima i trajanjem djelovanja.

Iako će kombinacija operativnih aktivnosti ovisiti o nacionalnom kontekstu, UNIDIR-ovo iskustvo i dostupne informacije partnera u operativnom razminiranju u Africi upućuju na to da bi se u okviru tog djelovanja mogla provesti sljedeća dva paketa aktivnosti specifična za kontekst.

Primjer 1. Popis operativnih aktivnosti koje MAG treba provoditi u zemlji s niskom razinom kontaminacije, ali koja je operativno složena, mogao bi uključivati:

— provođenje **netehničkih pregleda**,

— **osposobljavanje** i kapacitet osoblja izgrađen na **tehničkom pregledu** i **razminiranju**,

— **preglede** i **operacije razminiranja** za uklanjanje odnosno smanjenje mina i razminiranje zemljišta, i

— **reviziju** i **ažuriranje nacionalnih normi**.

Prioritet bi imala područja zemalja u kojima je razminiranje omogućilo pojedinoj državi da odlučno napreduje prema ispunjavanju obveza iz članka 5. APMBC-a. Prioritet bi mogle imati i aktivnosti kojima se na održiv način jačaju kapaciteti nacionalnih tijela za planiranje, izvješćivanje, uključujući upravljanje informacijama, kao i upravljanje preostalim rizicima.

Primjer 2. Popis operativnih aktivnosti koje MAG treba provoditi u zemlji s jasno utvrđenom ali vrlo visokom razinom kontaminacije mogao bi uključivati:

— provođenje **tehničkih pregleda**,

— **osposobljavanje** i kapacitet osoblja izgrađen kako bi se obavljali tehnički pregledi i razminiranja,

— **raspoređivanje** odgovarajućih fizičkih i tehničkih **sredstava,** i

— **ciljane operacije razminiranja** potvrđenih opasnih područja.

Prednost bi se dala održavanju zamaha u pogledu napretka u provedbi članka 5. APMBC-a, smanjenju rizika u zajednici, kao i zaštiti kretanja prema dovršetku, uz istodobno dopunjavanje trenutačnih napora nacionalnih tijela, a potencijalno i njihovih drugih međunarodnih partnera.

2.2. *Promicati i podupirati razmjenu znanja i iskustava o izgradnji afričkih nacionalnih kapaciteta za provedbu obveza APMBC-a*

UNIDIR će provoditi istraživanja i, zajedno sa svojim partnerima, prikupljati i analizirati informacije, uključujući podatke o izazovima, učinkovitim mjerama i stečenim iskustvima, kako bi se afričkim državama strankama omogućilo da smanje rizik koji predstavljaju protupješačke mine u njihovim zemljama kako bi im se pomoglo u postizanju cilja 2. U analizi će se istražiti i mogućnosti i izazovi na koje se nailazi u provedbi rodno osjetljivog i uključivog pristupa. UNIDIR će uspostaviti robustan okvir za praćenje, evaluaciju i učenje kako bi se takve informacije i podaci prikupili i stavili na raspolaganje ključnim dionicima uključenima u razminiranje kao i međunarodnoj zajednici u cjelini. Naglasak je na tome da se afričkim državama i afričkom kontinentu omogući preuzimanje odgovornosti za ispunjavanje obveza i preuzimanje zajedničke odgovornosti u radu na Africi bez mina.

2.2.1. Rezultati

Prvi je rezultat **bolje poznavanje praktičnih pristupa** kako bi se afričkim državama strankama omogućilo da ispunjavanjem svojih obveza iz članka 5. smanje rizik koji predstavljaju protupješačke mine u njihovim zemljama. Drugi je **povećanje svijesti o ulozi Europske unije i njezinih država članica** u podupiranju Afrike da se oslobodi posljedica protupješačkih mina.

2.2.2. Korisnici i ciljevi

Glavni su korisnici i ciljevi 193 države članice UN-a, osobito **afričke države stranke APMBC-a** ([12]) **i države članice Afričke unije**. UNIDIR će također uključiti strukture i delegacije EU-a, relevantna tijela UN-a, druge međunarodne organizacije, regionalne i podregionalne organizacije, nevladine organizacije i širu javnost, a od toga će imati korist kako aktivnosti tako i proizvodi. Krajnji su korisnici ljudi, zajednice i pojedinci, uključujući žene, muškarce, djevojčice i dječake, koji trpe izravne i neizravne, negativne i rodno uvjetovane posljedice protupješačkih mina u navedenim zemljama u Africi i drugim svjetskim regijama.

2.2.3. Aktivnosti i ostvarenja

UNIDIR će održati **jednu radionicu o prijenosu znanja** za afričke države stranke APMBC-a te **izvješće** o ključnim nalazima djelovanja kao i jednu radionicu o prijenosu znanja. U okviru tog predloženog djelovanja Institut će razviti i objaviti okvir za praćenje, evaluaciju i učenje. UNIDIR će razviti i **alat za određivanje prioriteta**, dostaviti do **pet informativnih članaka** te pripremiti i objaviti do **osam vijesti** o napretku afričkih korisnika. Bit će i sudomaćin do **osam događanja** s EU-om kako bi se podigla svijest o djelovanju i rezultati ciljano podijelili među primarnim i sekundarnim korisnicima te ciljnom publikom. U nastavku su navedene informacije o predloženom okvirnom redoslijedu tih aktivnosti i rezultata.

([12]) Alžir, Angola, Benin, Bocvana, Burkina Faso, Burundi, Cabo Verde, Côte d'Ivoire, Čad, Demokratska Republika Kongo, Džibuti, Eritreja, Esvatini, Etiopija, Gabon, Gambija, Gana, Gvineja, Gvineja Bisau, Južna Afrika, Južni Sudan, Kamerun, Kenija, Komori, Lesoto, Liberija, Madagaskar, Malavi, Mali, Mauricijus, Mozambik, Namibija, Niger, Nigerija, Republika Kongo, Ruanda, Sveti Toma i Princ, Senegal, Sejšeli, Sijera Leone, Somalija, Srednjoafrička Republika, Sudan, Tanzanija, Togo, Tunis, Uganda, Zambija, Zimbabve. Vidjeti https://treaties.unoda.org/t/mine_ban/participants.

Tijekom prvih šest mjeseci djelovanja UNIDIR će razviti i testirati alat za određivanje prioriteta kojim će se koristiti države korisnice, među ostalim tijekom početnih sastanaka o zajedničkom preispitivanju (vidjeti prethodno navedenu točku 2.1.3.). Tijekom djelovanja UNIDIR će u suradnji s MAG-om pripremiti pet informativnih članaka, po jedan za svaku afričku državu korisnicu. Svaki informativni članak sadržavat će informacije o rezultatima upotrebe UNIDIR-ova alata za određivanje prioriteta i napretku ostvarenom u ispunjavanju obveza iz članka 5. APMBC-a. Te materijale mogu upotrebljavati države korisnice i partneri UNIDIR-a u Africi, kao i međunarodna zajednica koja se bavi razminiranjem kako bi se državama strankama pomoglo da ispune svoje obveze iz članka 5.

Tijekom tri godine tog djelovanja UNIDIR će s EU-om organizirati i biti sudomaćin dvaju događanja godišnje u Ženevi kako bi predstavio napredak djelovanja i rezultate istraživanja u području politike i prakse za zajednicu koja se bavi razminiranjem. To bi moglo uključivati popratne događaje tijekom sastanka država stranaka APMBC-a između sjednica, godišnji sastanak država stranaka APMBC-a, sastanke nacionalnih direktora za razminiranje i savjetnika Ujedinjenih naroda i/ili samostalan događaj. UNIDIR će se koordinirati i blisko surađivati s APMBC-ISU-om kako bi se osigurala njihova usklađenost s mogućim sastancima o individualiziranom pristupu i doprinijelo tim sastancima. To posljednje popratno događanje u sklopu djelovanja održat će se tijekom sastanka između sjednica Šeste revizijske konferencije država stranaka APMBC-a 2029. Osim toga, UNIDIR će zajedno s EU-om organizirati i biti sudomaćin događanja u Africi u prvoj i trećoj godini djelovanja, u suradnji s Afričkom unijom (AU) ili nekom afričkom podregionalnom organizacijom. Kako bi se promicala ključna pitanja o kojima se raspravlja na tim događanjima, UNIDIR će pripremiti i objaviti vijesti na svojim internetskim stranicama. Tim će se aktivnostima i rezultatima podići svijest o ulozi EU-a u poticanju suradnje i stvaranju osjećaja zajedničke odgovornosti među dionicima koji rade na viziji Afrike bez negativnih posljedica protupješačkih mina.

Tijekom druge godine UNIDIR će zajedno s EU-om organizirati radionicu za razmjenu informacija i prijenos znanja u Africi, u suradnji s AU-om ili nekom afričkom podregionalnom organizacijom te u bliskoj suradnji s APMBC-ISU-om. UNIDIR će provesti istraživanja za potrebe radionice. Radionica će se osmisliti i organizirati primjenom posebne metodologije kako bi se olakšala istorazinska razmjena stručnjaka o izazovima, učinkovitim praksama i inovativnim pristupima u radu na dovršetku članka 5. u Africi. Na radionici će se okupiti 15 afričkih država stranaka APMBC-a, uključujući one koje su nedavno ispunile obveze iz članka 5. te one koje ih namjeravaju ispuniti. U trećoj godini UNIDIR će objaviti i diseminirati izvješće s informacijama prikupljenima na toj radionici kako bi ih drugi dionici mogli iskoristiti za napredak prema Africi bez mina.

3. **Suradnja s EU-om i vidljivost**

Ovo je djelovanje osmišljeno kako bi se iskoristile sinergije s drugim inicijativama i djelovanjima pod vodstvom EU-a (kao što je projekt APMBC-ISU za potporu provedbi SRAAP-a ([13]), EUNPDC ([14]) i/ili drugi posebni projekti koje financira EU). Njime će se EU-u omogućiti da dodatno konsolidira svoj javni profil i vodstvo u području kontrole konvencionalnog oružja, nešireња oružja i humanitarnog razoružanja na različitim razinama. UNIDIR će surađivati sa strukturama EU-a u Bruxellesu i aktivno se angažirati sa Službom EU-a za vanjsko djelovanje, kao ključnim sugovornikom, kao i sa stalnim delegacijama EU-a pri UN-u u Ženevi i New Yorku. Nadalje, UNIDIR će surađivati i s delegacijama EU-a u partnerskim afričkim zemljama, počevši od početnih sastanaka o zajedničkom preispitivanju unutar zemlje (vidjeti prethodno navedenu točku 2.1.3.) i u državama koje su domaćini relevantnim afričkim regionalnim i podregionalnim organizacijama, kako bi se izgradili nacionalni kapaciteti. Također će se objaviti publikacije u skladu sa smjernicama EU-a o vidljivosti (vidjeti i u nastavku). EU će biti vidljiv na svim događanjima koja se organiziraju u suradnji s UNIDIR-om, među ostalim davanjem uvodnih i/ili završnih napomena, moderiranjem ili sudjelovanjem u svojstvu stručnjaka. UNIDIR smatra da su radionica za razmjenu znanja tijekom druge godine i dva događanja tijekom treće godine djelovanja najvažnije prilike za promicanje vodeće uloge EU-a u miru, sigurnosti, stabilnosti i održivom razvoju u Africi.

Osim ako se Komisija EU-a usprotivi ili zatraži drukčije, UNIDIR će poduzeti sve potrebne mjere kako bi obavijestio javnost o činjenici da je projekt financirao EU te istaknuti ulogu EU-a u tom djelovanju. Takve će se mjere provoditi u skladu s Priručnikom za komunikacije i vidljivost vanjskog djelovanja Europske unije koji je sastavila i objavila Komisija EU-a ([15]). Amblem EU-a i izjave o financiranju koristit će se za priznanje i osiguravanje vidljivosti EU-a. Time će se osigurati da financijska potpora EU-a djelovanju bude vidljiva, transparentna i dobro brendirana.

([13]) Odluka Vijeća EU-a (ZVSP) 2025/781, 14. travnja 2025., Prilog, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202500781.

([14]) Odluka Vijeća EU-a (ZVSP) 2025/889, 12. svibnja 2025., Prilog, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202500889.

([15]) Vidjeti komunikaciju i povećanje vidljivosti EU-a: smjernice za vanjsko djelovanje – 2022., 16. rujna 2024., https://international-partnerships.ec.europa.eu/knowledge-hub/communicating-and-raising-eu-visibility-guidance-external-actions_en#visibility.

4. **Suradnja i partnerstva**

Organizacija koja provodi ovo djelovanje jest UNIDIR. UNIDIR će surađivati s državama članicama, uključujući afričke države stranke APMBC-a i članice Afričke unije (AU), APMBC-ISU, AU i afričke regionalne gospodarske zajednice, druga tijela UN-a (kao što su Ured UN-a za pitanja razoružanja, Služba za razminiranje, razvojni program i uredi za pojedine zemlje, kao i druge članove Međuagencijske koordinacijske skupine UN-a za razminiranje), druge međunarodne organizacije te nevladine organizacije i organizacije civilnog društva.

UNIDIR će blisko surađivati i koordinirati se, osobito s APMBC-ISU-om, u provedbi ovog djelovanja te osigurati da se njegove aktivnosti i rezultati temelje na informacijama te stvarati i maksimalno povećavati sinergije i komplementarnosti s projektom APMBC-ISU koji podupire EU radi potpore provedbi SRAAP-a. S objema organizacijama/subjektima sa sjedištem u Ženevi održavat će se redoviti sastanci UNIDIR-a i APMBC-ISU-a radi koordinacije aktivnosti i događanja. UNIDIR će pozvati ISU da sudjeluje u svim događanjima koja se organiziraju i suorganiziraju s EU-om te će redovito obavješćivati ISU o aktivnostima i rezultatima djelovanja.

4.1. *UNIDIR-ov nadzor partnera*

UNIDIR će angažirati nevladine operatere za razminiranje iz svoje postojeće mreže partnera s kojima ima sporazume o suradnji (tj. memorandume o razumijevanju) i koji djeluju u afričkim zemljama korisnicama, kao provedbene partnere za provedbu aktivnosti iz točke 2.1.3. i pomoć u postizanju cilja 1. UNIDIR poštuje i primjenjuje pravila i propise UN-a za upravljanje provedbenim partnerima ([16]). Ima uspostavljen sustav i procese za djelotvorno i učinkovito upravljanje i suradnju s takvim operativnim partnerima u afričkim zemljama. To uključuje standarde za provedbu pristupa dužnoj pažnji, odabiru, praćenju uspješnosti, evaluaciji i financijskom nadzoru koji se temelji na riziku i usmjeren je na rezultate.

5. **Trajanje djelovanja**

Ukupno procijenjeno trajanje provedbe djelovanja iznosi 36 mjeseci.

6. **Provedbeni subjekt i partner**

6.1. *O UNIDIR-u*

UNIDIR je autonomni institut u okviru sustava UN-a koji državama i drugim zainteresiranim stranama pruža neovisno istraživanje, prostor za dijalog, savjete, alate i izgradnju kapaciteta u pogledu ključnih pitanja za sigurnost, kontrolu oružja, razoružanje, uključujući humanitarno razoružanje, i razvoj. Povijest, istraživanje i rad tog instituta na humanitarnom razoružanju započeli su 1990-ih, prije donošenja i stupanja na snagu APMBC-a ([17]). Prije dvadeset godina EU je surađivao s UNIDIR-om na izradi strategija za razminiranje, eksplozivne ostatke rata te programiranje kontrole malog i lakog oružja ([18]). UNIDIR i njegov CAAP već više od desetljeća blisko surađuju s afričkim regionalnim partnerima i državama članicama kako bi poduprli izgradnju kapaciteta i programiranje za rješavanje problema nezakonitog oružja i smanjenje štete prouzročene eksplozivnim prijetnjama na afričkom kontinentu. UNIDIR je posljednjih godina usmjerio svoje napore u tom području na učinkovitu univerzalizaciju i opću provedbu ugovora, uključujući APMBC, upotrebu eksplozivnog oružja u naseljenim područjima, prijetnje koje predstavljaju improvizirane mine ([19]) i ulogu roda u učinkovitom razminiranju ([20]). Institut je predan promicanju ciljeva povezanih s rodnim pitanjima koje je donio UN te je i dalje posvećen promicanju doprinosa žena u razoružanju, uključujući humanitarno razoružanje, neširenju oružja, kontroli oružja, miru i sigurnosti, čime doprinosi Programu o ženama, miru i sigurnosti. UNIDIR održava snažne i pouzdane odnose i suradnju s afričkim državama te ima jedinstven pristup strateškoj i operativnoj razini vlasti. Ima koristi od dobro uspostavljenih i snažnih partnerstava s organizacijama za razminiranje koje djeluju diljem Afrike. UNIDIR je prepoznat radi neutralnosti, objektivnosti i nepristranosti njegova istraživanja i rada na smanjenju štete koju uzrokuje oružje. Stoga je UNIDIR idealan i spreman za postizanje ciljeva djelovanja

([16]) Financijski propisi i pravila UN-a (FFR), bilten glavnog tajnika ST/SGB/2018/3 i JIU/REP/2021/4.

([17]) Za više informacija vidjeti publikaciju Instituta Ujedinjenih naroda za istraživanje razoružanja iz 2006.: *Disarmament as Humanitarian Action: From Perspective to Practice*, UNIDIR, Ženeva, https://unidir.org/files/publication/pdfs/disarmament-as-humanitarian-action-from-perspective-to-practice-288.pdf.

([18]) Institut Ujedinjenih naroda za istraživanje razoružanja (2006.), *European Action on Small Arms and Light Weapons and Explosive Remnants of War: Final Report*, UNIDIR, Ženeva, https://unidir.org/publication/european-action-on-small-arms-and-light-weapons-and-explosive-remnants-of-war-final-report/.

([19]) To je primjerice uključivalo pružanje potpore njemačkom predsjedništvu APMBC-a u vezi s radnim dokumentom o improviziranim protupješačkim minama i Konvencijom o zabrani protupješačkih mina, 21MSP-President-Paper-Improvised-AP-Mines.pdf.

([20]) Institut Ujedinjenih naroda za istraživanje razoružanja (2023.), *Beyond Oslo: Taking Stock of Gender and Diversity Mainstreaming in the Anti-Personnel Mine Ban Convention*, UNIDIR, Ženeva.

6.2. *O MAG-u*

Savjetodavna skupina za mine (MAG) globalna je humanitarna i interesna organizacija koja pronalazi, uklanja i uništava mine, kazetno streljivo i neeksplodirane bombe s lokacija pogođnih sukobom. Od 1989. više od 22 milijuna ljudi u više od 70 zemalja dobilo je izravnu potporu MAG-a za obnovu života i sredstava za život nakon rata. MAG se smatra jednom od najvažnijih humanitarnih organizacija za razminiranje na svijetu te je 2025. primila humanitarnu nagradu Hilton, a 1997. podijelila je Nobelovu nagradu za mir. MAG blisko surađuje s nacionalnim tijelima, drugim međunarodnim nevladinim organizacijama i lokalnim partnerima kako bi se poboljšala učinkovitost, inovacije, sigurnost i produktivnost. MAG ima službeni memorandum o razumijevanju s UNIDIR-om, kao i s nevladinim organizacijama, uključujući GICHD, Small Arms Survey i International Alert, te je član Europskog ureda za vezu za izgradnju mira.